

עש"ק פרי ויקהל פקודי
פרי החודש תש"ע

דעה חכמה לנפשך

פרשת ויקהל פקודי-החודש

שיחות הר"ן

שיחות קודש
מאת מו"ר שליט"א

יוצא לאור ע"י מכון
"ים החכמה"

שע"י ישיבת "תורת הכס" ללימוד הנגלה והנסתר
רח' אהלי יוסף 4, ירושלים עיר"ק תובב"א

**להלן רשימת שיעורי התורה
המתקיימים בבית מדרשינו במשך השבוע**

שיעורים באידיש

- ❖ שיעור בנגמרא מסכת סוכה, מפי הרב"ג המפורסם ר' יהושע כהן שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 4:00-5:00 אהה"צ.
- ❖ שיעור בשער הכוונות למהרה"ו זי"ע, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 7:00-8:30 בערב.
- ❖ שיעור בספר נתיב מצוותיך להרה"ק מקאמאראנא זי"ע ואוצרות חיים למתחילים מפי מו"ר הגה"צ ביום ג' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בשעה"כ - שבת ביום ד' בשעה 8:15 בערב.

שיעורים בלשח"ק

- ❖ שיעור בספה"ק עין חיים למתחילים, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, ביום ב' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בספה"ק שיחות הר"ן, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, וסדר התרת קללות לפי מנהג הרש"ש זי"ע, בליל שישי בשעה 8:00.
- ❖ שיחת קודש ברעווא דרעוויין שלוש סעודות (מזמן צה"כ דר"ת).

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א ב"קול הלשון"

- ❖ **שיעורים באידיש:** טל' 03-6171086 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספה"ק אוצרות חיים - שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 1-37-4-3)
 - שיעור בספה"ק רהובות הנהר, נהר שלום, סידור הרש"ש - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-3)
 - שיעור בחסידות (פר' השבוע) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-4-37-3)
 - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים - שיעור מס' 5 (באמריקא ובענגלאנד: 5-4-37-3)
 - שיעור בשעה"כ שבת - שיעור מס' 6 (באמריקא ובענגלאנד: 6-4-37-3)
 - שיעור בספר אדיר במרום לרמח"ל (טל' 03-6171041) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2)
- ❖ **שיעורים בלשח"ק:** טל' 03-6171041 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספר התניא - שיעור מספר 1-2 (באמריקא ובענגלאנד: 1-7-5-2)
 - שיעור בסה"ק שיחות הר"ן (ושער יהו"א) - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-7-5-2)
 - שיעור בסה"ק ליקוטי מוהר"ן - שיעור מס' 1-3 (באמריקא ובענגלאנד: 1-6-5-2)
 - שיעור בסה"ק עין חיים - שיעור מספר 1-1 (באמריקא ובענגלאנד: 1-7-5-2)
- ❖ **שיעורים באנגלית:** טל' 03-6171002 2-4-9

כמו כן ניתן לשמוע כל השיעורים בזמן אמירתם בטל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900).

אפשר להשיג הקלטות השיעורים ממערכת קול הלשון בטל' 02-5816622.

ניתן לקבל את הקונטרס מידי שבוע בדואר אלקטרוני ע"י משלוח בקשה לכתובתנו:

tc7@neto.bezeqint.net

ויחי רצון שבכח התורה הקדושה נזכה להתדבק בו ית' כראוי
ולעשות רצונו בלבב שלם למען לא נבוש ולא נכלם לעולם ועד
ונזכה כולנו יחד לביאת משיח צדקינו בב"א.

"יום החכמה"

מכון ת.ד. 5245 ירושלים

טל': 057-3153884 טלפקס: 02-5389584

דא"ה רעוא דרעוין פרשת ויקהל פקודי-פר' החודש תשס"ט

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן הַמִּשְׁכַּן הָעֹלֶת אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן: (שְׁמוֹת ל"ז, כ"א)

ועיקר המשכת קדושת הצדיקים הוא על ידי לימוד תורתם.

הנה בתחילת הבריאה האציל השי"ת ג' הפרצופים השרשיים, כתר דא"ק והכמה דא"ק, ובינה דא"ק. שבינה דא"ק הוא ענין הטעמים והנקודות שבוה היה סוד השבירה. ואח"כ יצא השם מ"ה החדש שהוא עולם התיקון.

והנה כל אור שנמשך בעולם מלמעלה למטה, באותו רגע שנמשך האור למטה, מיד מתחיל הנאצל לעלות ע"י זה מלמטה למעלה להכלל במאצילו. ולכן מגלה בזה"ק בפרשת פקודי סוד הז' היכלות שבהם תלוי עיקר עבודת ה'. כי כל אור שהאדם ממשיך מלמעלה למטה, זה מעלה אותו מהיכל להיכל, עד שיזכה להכלל למעלה.

וזהו קדושת בתי כנסיות ובתי מדרשות שבהם מגלים את אור צדיק האמת, בחי' משה רבינו, הגם שהוא גנוז בצולמא דלאו הגון ליה (זה"ק תצא), אבל כשעוסקים לגלות האורות שנמשכים מלמעלה למטה, בזה כבר מתחיל התעלות הקדושה מלמטה מלמעלה.

כשאדם מתבונן שהשי"ת התגלה בעולם בתחילת הבריאה באא"ם ב"ה. כי עיקר מחשבת הבריאה הוא בסוד אא"ם,

פרש"י הק': המשכן משכן - שני פעמים רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל: משכן העדת - עדות לישראל שיותר להם הקדוש ב"ה על מעשה העגל שהרי השרה שכינתו ביניהם:

א. יש לישראל כח להמשיך קדושת בית המקדש ע"י שמתאספים ללמוד תורת צדיקי הדורות.

ופי' הרה"ק מוהרנ"ת (או"ח הוה"מ ד' י"ב) שמיום שחרב בית המקדש באה השכינה הק' לבתי כנסיות ובתי מדרשות שהם בחי' מקדש מעט. כמ"ש בפסוק (יהוואל י"א, ט"ז): 'וכי הפיצותים בארצות ואחי להם למקדש מעט', וזהו משכן משכן, שגם בחורבן המקדש יש קדושת המשכן, כי זהו כח ישראל להמשיך קדושת המשכן והמקדש לבתי כנסיות ובתי מדרשות.

כי עיקר עוון העגל הוא ההתרחקות מהצדיק האמת, ממושה רבינו שהוא נקודת הקדושה. כשאדם לומד תורת צדיקי אמת ומייחד לזה מקום קדוש, ללמוד תורות הצדיקי אמת יחידי הדורות, הרי בזה ממשיכים קדושת נשמת הצדיק. בחינת ויקח משה את עצמות יוסף (שמות י"ג, י"ט), כי משה הוא בבחינת המשכה מלמעלה למטה.

התיקון שיוזכה להיכלות הנבוכים מחג"ת, שהוא היכל הרצון שכלול בו כל היחודים שבעולם האצילות. ובוה יזכה יותר למעלה להיכל לקודש הקדשים, ובסוד העליה הוא חוזר לא"ק. ואז נשלם היחוד באופן יותר עליון, באופן דלעתיד.

ב. כל מציאות החורבן אינו רק כלפי עינינו, אך לעתיד, והיום באור הצדיק, נפתחין העינים ורואים שאין חורבן כלל.
כי מה שנתן לנו השי"ת את בית המקדש אי' בזה"ק שלעתיד לבא במקדש דלעתיד, אז נראה בעינינו שבית המקדש לעולם לא נחרב. אלא שהעוונות גרמו שלא ראינו את בית המקדש, כי נפלנו בחטא העגל, וכל מציאות החורבן מחמת שאין לנו דעת, והדעת מפורד ומפורד מחמת הערב רב שמטמטמים את הדעת האמת.

אבל ע"י שנוכח להתקשר לצדיק האמת, בבחי' ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, משה הוא סוד יסוד דאבא ששם שורש הראיה העליונה, בזה יתגלה שאין חורבן כלל.

והנה כלל בית המקדש הוא ענין השכינה הקדושה, שהוא סוד הדעת שבאמונה. וזה ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, עדת אותיות דע"ת, הדעת של משה רבינו הוא ענין עמוק, בסוד אות ו' שמקשר חי' העליון וחי' התחתון, הדעת הפנימי שכולל סוד לאה ורחל כאחד.

ג. הנשיא נכנס ויוצא משער אחד בבית המקדש משא"כ שאר העם. כי הוא בסוד חי' האמצעי שבאלף, שמקשר היוד העליון והיוד התחתון.

כתיב בספר יהווקאל (פרק מ"ז) 'כה אמר ה' שער החצר הפנימית הפונה קדים

ואח"כ נתגלה באופן כללי בסוד כתר דא"ק. הכתר הוא הגילוי הראשון, שהוא סוד הגאולה הראשונה היציאה ממצרים, כדכתיב אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים. כי סוד 'אני' הוא הכתר. שכלול בו הקו דאור א"ם והכתר דא"ק, שנכללין בו בחינות אין ואני. כי תכלית העבודה להכלל בהשי"ת בבחי' אין הגמור, וזה מרים אותו שיוזכה להרגיש האני של השי"ת, כי זה מעלה אותו להיכל ראשון השרשי הכולל הנקרא לבנת הספיר. עד שזוכה לסוד המשכן, להמשיך האור מלמעלה למטה, והוא הסוד שהשי"ת שורה בתחתונים, וזוכה להרגיש אור הקדושה, ומשיג ומאמין באמת באור הכתר. ובוה שמאמין בתכלית הבריאה שהוא אני ה' אלקיכם, זהו בחי' הנפש, הביטול השרשי, דחכמה דא"ק. וכשמתכוונן בביטול העצם דחכמה דא"ק, בזה מתעלה לבחי' רוח. עד שעולה לו"ק דמוחין גדלות, ו"ק דנשמה. ובוה יזכה להכנס להיכלות התחתונות בסוד הנה"י. ולהשלים ההיכלות התחתונות ולהתחיל להכנס להיכלות העליונות. ואז יודע מה שעשה השי"ת בצמצום שני והעלה האור מנה"י דא"ק עד חג"ת דא"ק. שהוא סוד התכללות הנה"י והחג"ת, בחי' התכללות דוד ויוסף, לאה ורחל, תרין משיחין. בזה שזוכה לכלול שתי העבודות של יוסף ודוד, נה"י וחג"ת, בזה מכניסים אותו להיכלות העליונות שהם בסוד החג"ת. ששם ישנו סוד השבירה והתיקון. כי בכח התכללות תרין משיחין והפלוגתות שיש ביניהם, בזה נכללין ונשרשין כל השבירות והתיקונים כולם.

כי בזה שכולל נה"י וחג"ת נתגלה סוד הנקודים והברודים. ובנקודים ישנו ענין של ויתרוצצו הכנים ח"ו, שצריך להזהר שלא יהא בחי' התרוצצות. אלא יזכה לעולם

הנקודה הפנימית. בחי' דרך הנשיא שהוא אותו שער שנכנס שם יוצא. וכל זה הוא בהעלמה, כי כשהוא עם העם עובר בשער השני כנ"ל. אבל הנקודה הפנימית של הצדיק בעצמו הוא סוד הו' המקשר בין תרין יודין. ועיקר ענין הפנימיות הזה הוא שכל עיקר עבודת ה' בזה העולם הוא להמשיך השראת השכינה, לגלות כבודו ית' בעולמות, בגין דישתמודעון ליה, שזו ההטבה הגדולה בעולם, כמובא בכל הספרים (ובפרט בספרי הלש"ס). שזה עיקר ההטבה שה' רוצה שהאדם יהיה מרכבה אליו, והאדם ישג ויכירנו ית'. ולכן עשה השי"ת בעולם משכן. ועכשיו הוא ענין בתי כנסיות ובתי מדרשות, וכן כל אחד בביתו צריך לייחד איזה מקום לעבוד את ה'. אם חדר שלם או איזה פינה ששם מיוחד לכבוד השכינה, וכל הבית יהיה מלא לגבי זה המקום. כי השי"ת רוצה שיהיה בעולם מקום השראת השכינה.

ועיקר ההתגלות בבתי כנסיות ובתי מדרשות שמויחדים לתורה ותפילה, ובפרטיות כשלומדים שם תורת צדיקי האמת יחידי הדורות. שמשם נמשך השראת השכינה על כל העולם. כי השי"ת רוצה לשרות בודאי בכל בית ישראל, וזה נעשה ע"י שהאדם מתעסק בתורה ותפילה, ומיחד מקום מיוחד לזה. כי השכינה מקפדת על כבודה, בחי' כבוד ה'. לכן צריך מאד להזהר בכבוד קדושת בתי כנסיות ובתי מדרשות, וכן מקצת הקדושה שיש בפניה שהאדם מיוחד בביתו לשכינה הק'.

ואחר שזוכים לעשות מקום מיוחד לשכינה, אפשר להגיע להעיקר שהוא המקום בלב ובנפש, בחי' ושכנתי בתוכם, בתוך כל אחד ואחד. וכמ"ש הקאמארנער, שיותר מהשראת השכינה שבבית המקדש, יותר מזה שורה השי"ת בלבבות הצדיקים.

יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח: ובבוא הנשיא דרך אולם השער יבוא וכדרכו יצא: ובבוא עם הארץ לפני ה' במועדים הבא דרך שער צפון להשתחות יצא דרך שער נגב והבא דרך שער נגב יצא דרך שער צפונה לא ישוב דרך השער אשר בא בו כי נכחו יצא: והנשיא בתוכם כבואם יבוא ובצאתם יצאו'.

ואי' שאע"פ שהנשיא מותר לו לצאת מאותו השער שנכנס בו. מ"מ בשעה שהיה עם העם, היה גם הנשיא נכנס בשער אחד ויוצא מהשער השני כמו דרך העם.

וסוד הענין. כי נשמות ישראל הם בחי' העם, שהם כלולים מתרין משיחין, י' העליון וי' התחתון, והצדיק נכלל משניהם. כשהוא בפנימיות לבבו, צריך לדעת שבאותו שער שנכנס משם יוצא. ורק לכבוד העם, היינו שהשי"ת רוצה להתגלות בחיצוניות, שם צריך לצאת משער אחר. היינו לדעת סוד שני היודין של האלף. אבל הצדיק בעצמו הוא אות ו' בלבד, שיוצא באותו השער. ורק למען ישראל הוא סוד אלף, תרין יודין.

כי התגלות השי"ת בעולם הוא ע"י הי' העליון וי' התחתון. ובכח השם הקודש מה"ש ולל"ה ואכ"א. מה"ש אותיות משה, ולל"ה בני' ס"ה שם אדנ"י, השכינה הק'. ושם אכ"א הוא סוד כ"ב אותיות התורה"ק.

ד. כל אחד שמיחד מקום בביתו לעבודת ה', ממשיך שם קדושת השראת השכינה, ונעשה כלי שתוכל השכינה לשרות בלבו ונפשו.

כי התגלות ה' הוא בכמה וכמה דרכים, וצריך להכיר בכל דרכי ההתגלות. הי' העליון הוא בחי' משיח בן דוד, תפילה. והי' התחתון הוא בחי' משיח בן יוסף בחי' תורה. והעיקר הוא הו' המקשר, שהוא הדביקות.

ה. כפי התבטלות האדם להשי"ת כן זוכה להתעלות מקנאה תאוה וכבוד השולטים בבי"ע, ונכלל באיך העליון.

אלא שבתחילה נמצא האדם בנצח הוד יסוד התחתונים בבי"ע, קנאה תאוה כבוד, כעס, קפדנות, וקנאה ושנאה. כל המדות הרעות של ע"ז ג"ע שפ"ד, השולטים בבי"ע. ואז אינו יכול להכנס לקדושת בית הכנסת. כי סוד בית הכנסת הוא רק בחג"ת. דהנה"י אינו עולה בשם בית הכנסת. לכן צריך להמשיך עליו השפעת מש"ה, שהוא המשכת הדביקות בגלגלתא, בסוד הטעמים דס"ג, ע"ב דס"ג. בסוד אני ה' אלקיכם. ואח"כ החכמה הוא הביטול, כמה שמתבטל יותר עולה בדרגה גבוהה יותר. ונכנס להאין הגמור בסוד הגלגלתא בחי' הכתר. ולעבודת הביטול דחכמה, ועבודת ביטול היש בסוד הבינה. ג' מיני ביטולים שמרימים את האדם מהנפילה לבי"ע, לקנאה תאוה וכבוד.

וזהו הענין שהנשיא נכנס ויוצא באותו השער, שהוא דבוק בביטול הגמור, שנשרש בו' הפנימי שבא'. עכ"ז כשהולך עם העם ומקושר איתם, צ"ל בקי גם בחכמה ובינה שהם שני היודין, וזה אינו ירידה להצדיק כמה שמתקשר עם העם. כי בתחילה הוא דבוק בנקודה הפנימית בדרגת הכתר. אעפ"כ צריך לרדת ירידה לצורך עליה לסוד החכמה והבינה. ואי"ז ירידה, כי אינו עוזב הנקודה הפנימית. אלא משתמש עם דרגת החכמה והבינה, בחי' משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, כדי להתעלות יותר ויותר בהיכלות העליונים.

ותחילת הדביקות היא בסוד הגלגלתא, שהוא הנקודה הפנימית ביותר, בחי' הו' האמצעית שבאלף. הוא מה שהאדם דבוק ב'אני ה' אלקיכם'. ישמח ישראל בעושייו, בני ציון יגילו במלכם', ונכלל בעצם

ואי אפשר לגלות משכן ה' רק על ידי משה, כדכתיב ויקם משה את המשכן, כי משה הוא האור שממשיך מלמעלה למטה, בסוד המשכת התגלות התוה"ק, באופן שמחבר התורה והתפילה כאחד. כי התורה והתפילה נשרשים בענין ג' השמות הקדושים שבע"ב שמות. מה"ש אכ"א ולל"ה, מה"ש הוא אור של משה רבינו, ולל"ה הוא השכינה הק' בגימ' אדני. ואכ"א שורש כ"ב אותיות התורה.

כל אלו הם דרכי התגלות כבוד ה', הראשון הוא בחי' מה"ש, סוד משה רבינו (אותיות מש"ה) ע"י שמתקשרים לצדיק האמת ולכבוד האלקי. והשני הוא שם לל"ה הוא אור השכינה והאמונה. והפחד שהאדם מפחד בלבו מה נורא המקום הזה, דבכל פעם שנכנס לבית המדרש צ"ל מלא פחד ה'. ורבינו האריו"ל מגלה שזה כלי להשגות אלקות, כי השכינה מתגלית דייקא לאדם שזוכה לפחד ממציאות התגלות השכינה. והשם השלישי אכ"א הוא מה שעוסק בכ"ב אותיות התורה של יחידי הדורות, שעוסקים לגלות את השכינה בעולם לבנות את המשכן.

וזהו ויקם משה את המשכן, שהאדם צריך לבנות את המשכן בכל פעולותיו והליכותיו, בבית המדרש, ובביתו, ובעיקר בלבו ונפשו. בסוד עולם שנה נפש. וכמה שהאדם מייחד מקום לתורה ותפילה ונכנס לבית המדרש ביראה אמיתית מהשי"ת, וחושב מזה שהשכינה נמצאת שם. ועוסק בכ"ב אותיות התורה בתורת צדיקי האמת, בזה זוכה לאט לאט להרגיש קדושת הזמנים של שבת וימים טובים, בסוד שהמקום ממשיך הקדושה להזמן, בחינות עולם ושנה. ועד שזוכה לקדושת הנפש, שלב הישראלי רגיש מציאות השי"ת.

ועצמות אלקות, שורש השרשים. אפי' שמושיג רק משהו וחלק קטן מזה, בזה מתחיל כל העבודה. כי ההתחלה הוא ע"י נקודה אמיתית, אפי' שאינו משיג זאת בשלימות, מ"מ ההתנוצצות של זה, מרים אותו מעלמא דשיקרא.

כשהשי"ת הוציאנו ממצרים, גילה לנו התנוצצות של מידת ה'אני' הגמור של השי"ת, שהוא ה'אין' הגמור בדרגת הכתר. שע"ז נכנסים לדרך החכמה והבינה. וכל זה נקרא עליה: כי אינו יוצא מדרגת הכתר. אלא אדרבה ע"י נקודת הביטול דחכמה וביטול דהתבוננות דקדושה דבחי' בינה, שישראל מתייגעים להתבונן בכורא כל עולמים, שהיא בחי' משיח בן יוסף. כשיהודי מקבל חיות מהביטול להשי"ת בחי' חכמה, ומקבל חיות מהתבוננות אלקות, וכל שאר היגיעות להשי"ת. ע"ז יוצא מהיכלות דנה"י, ומתרום מבחי' בי"ע שהם נה"י הכולל. וזוכה להתעלות למדרגת בית כנסת, שהוא בחי' חג"ת. שזוהי עיקר העבודה להכנס לבתי כנסיות ובתי מדרשות.

והמשכן של הצדיק האמת הוא גבוה יותר מבית המקדש, כי מתגלה בו עצם עצמות אלקות, בבחי' ויקח משה את עצמות יוסף. שהצדיקים מגלים מציאות ה' כאמת, ונכללים בעצמות אלקותו ית"ש. בבחי' אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים.

אלא שכל זמן ששולטין עליו המדות הגרועות, אינו זוכה להתבטל לאלקות, מצד אחד בהתבוננות ויגיעה, בחי' בינה, משיח בן יוסף. ומצד שני הביטול לאחדות ה' בחי' חכמה, משיח בן דוד. ולמעלה מהם הדביקות בעצמות אלקות בסוד הו' האמצעי שבאל"ף.

ו. סוד ה' סתומה דלפרכה המשרה. הוא מציאות היחוד ובנין ירושלים.

ותכלית עבודתנו לתקן חטא העגל, שאמרו 'אלה אלהיך ישראל'. והוא ע"י שנכנסים לבתי כנסיות ובתי מדרשות, וזוכים לבחי' יציאת מצרים, לקרוע אות ס'. כי כל יחוד הוא סוד י' ומ'. כמו ס' שהוא מיחד היסוד והמלכות, אלא שהיסוד נעלם, ורואים רק את המים של לסרבה המשרה אין קץ. והיוד נעלם בפנים. אבל בפנימיות הוא נמצא.

לכן צריך להתעורר להכנס לסוד הבתי כנסיות, ולהמלך באבהן, היינו לבקש עצה מהאבות הקדושים, להתדבק בסוד החג"ת שלמעלה מהנה"י. ולהמשיך על עצמו אור הגלגלתא ע"ב דא"ק וטעמים דס"ג. כי בבית המדרש עיקר העבודה היא בתפילת שמונה עשרה, ואעפ"כ תמיד מתחיל מחדש, מקרבנות, זמירות ויוצר. לטהר עצמו יותר

כשיהודי עומד בתפילה, זוכה לא רק להכלל באלקות אלא כביכול להוליד המשכת אלקות בתחתונים, ואחר התפילה וכן בכל משך היום הוא מרגיש מציאות ה' בבחינת 'זה אלי ואנוהו', כי פותח את ה'ס', ומכניס הו' בתוך ה'ס' בסוד דוד מלך ישראל חי וקים. קרית מלך דוד חנה. ואנו צריכים לבנות את ירושלים, עד מתי תהיה

כנסת בגימ' י"פ ב"ן עם ה' כוללים. כי הבית כנסת הוא מקום השראת השכינה. ואפי' אם אינו עושה כלום רק יושב בבית כנסת וחושב מהאמונה שהשי"ת נמצא כאן. הוא כבר זוכה למצוות ישיבה בבית כנסת. אפי' ישב ולא עשה. רק לשבת בתוך האמונה. לחשוב שיש השי"ת בעולם. זוהי זכות שאין כדוגמתה.

וכשרבוק בזה בנקודה הפנימית ביותר הוא בסוד גלגלתא דא"ק, ויוכל להתדבק בעצמות אלקות שהוא גבוה מתורה ותפילה. שהוא ענין הנשיא שנכלל באני של השי"ת. ואעפ"כ אינו נגלה כן כלפי העולם, כי צריך לרדת אל העם בחיצוניות להתדבק בסוד חכמה ובינה דא"ק, תרין משיחין, שהם כלליות עבודת תורה ותפילה. אבל הכל נמשך מהו' הפנימי. שזה מרים את האדם לסוד החג"ת. בבחי' ויקח משה את עצמות יוסף, שמרים את העצמות של יוסף, שהעצמות הפנימיות של יוסף הוא בחי' משיח בן דוד.

וזהו קדושת משה רבינו, בסוד פנימיות דרכו של הנשיא שנכנס ויוצא באותו שער, בסוד הו' האמצעי דאות אלף כנ"ל. ויחד עם זאת מתחבר גם עם חכמה ובינה דא"ק. אשר זהו קדושת הכניסה לבית הכנסת. ולסמוך שם גאולה לתפילה. לשמור שלא ישתלשל בחי' שבירת הכלים. כי ע"י שהאדם דבוק בתורה ותפילה בחיצוניות, וממשיך על עצמו האור מלמעלה למטה, מעצם אלקות של משה רבינו, עד שנמשך גם למטה לחכמה ובינה דא"ק, ובה יתקן השבירה. ויוכה להכנס להיכל האהבה והיכל הזכות והרצון. ששם עיקר יחודי נשמות ישראל. עד שיוכה להתעלות יותר גבוה להיכל קודש הקדשים, ששם עבודת הצדיקים היחידים, שמאירים באור דלעתיד.

בחורבנה, הרי עיקר עבודתנו הוא לבנות ירושלים, יראה שלם, עד מתי נחיה ביבשות וקרירות בלי יראת השם בלבנו. כי הצדיקים מלאי יראה ואהבה בכל עת, ועיקר החורבן הוא כשאין מרגישים בלב יראה ואהבת ה'. בבחי' 'זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים', ירושלים חרבה לגמרי. ולזה אנו מתפללים 'ולירושלים עירך ברחמים תשוב'. בודאי כל מעט שהאדם זוכה לבנות היראה בלבו, בונה את ירושלים. 'ותשכון בתוכה כאשר דברת'. לזאת אנו מתפללים שנוכה לשוב בתשובה באמת, ולהמשיך הגאולה האמיתית. לגלות מציאות השי"ת בתחתונים, שבה תלוי התגלות הבית המקדש של אש.

והתחלת עבודתנו לצאת מן המידות הרעות דבי"ע, ולעלות למעמדים דס"ג, בחי' הגלגלתא, ולהמשיך אור משה, מלמעלה למטה, וע"י שהאדם ממשיך האור מלמעלה למטה, ממילא הוא מתעורר מלמטה למעלה.

והוא סוד ויקבור אותו בגיא' שהשי"ת לבדו קבר את משה רבינו. כמבואר בספרי חב"ד שזהו ענין ויקבור אותו בגיא, בבחי' למעני למעני אעשה. אלא שבני ישראל צריכים לעורר זאת הבחינה, בבחינת 'ומביא גואל לבני בנייהם למען שמו באהבה'. שכל אחד צריך לעורר הגאולה כפי יכולתו.

ז. יש מאד להזהר שלא לדבר דברים בטלים בבתי כנסיות, כי הוא משכן השכינה.

ותחילת הענין הוא להתדבק בקדושת בתי כנסיות ובתי מדרשות, שלא יהיה ח"ו בבחינת שכן רע שאינו בא לבית הכנסת. וכן להתנהג בקדושה בבתי כנסיות, שלא לדבר בהם דברים בטלים. והעולה על הכל הוא לעורר בלבנו אמונה ויראת ה'. כי

נכלל בחג"ת, יחוד וחיבור תרין משיחין, בתי כנסיות ובתי מדרשות, חיבור התורה והתפילה. כמו"ש הגר"א שהמלמדים למדו עם התשב"ר בבתי כנסיות. וכן בבתי מדרשות למדו תורה. הרי שבשניהם יש חיבור תורה ותפילה. שהוא חיבור נה"י דא"ק עם חג"ת דא"ק.

עד שנזכה לעלות למקום דא"ק, בבחי' ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים, שיהיה כ"כ חיבור התורה והתפילה, וחיבור התרין משיחין, ויתגלה אלקות בתחתונים, כבי"ע, וימצא כל אדם אלקותו ית"ש בכל מקום ממש, ויהיו בתי כנסיות ובתי מדרשות בכל מקום ממש. בבחי' זה אלי ואנוהו, לתקן המא העגל, ויתגלה שישראל לא פגמו לעולם ח"ו, כי כל אחד מישראל בודאי מחפש להתדבק בשכינה, ולבנות המשכן בלבנו. וצריך לדעת שכל אדם ואדם בכל מקום שהוא, יוכל להתדבק בשכינה, אפי' שמונה בשערי מומאה בארץ מצרים, יתבונן באור אלקות, באופן של היחוד האמיתי, באין הגמור, לאשתאבא בגופא דמלכא (זהר ח"א רי"ז ב). וזוה יוכל לרדת להביטול האמיתי דקדושה דסוד חכמה, והתבוננות דסוד בינה.

י. כשתבא הגאולה בחודש ניסן, תהיה

בדרך מנוחה וחסד

החודש הזה לכם ראש חדשים, הוא זמן שיכולים לשוב בתשובה באהבה. ונזכה שיבא משיח בדרך ניהותא, כי אם משיח בא בתשרי הוא בבחי' ימי הדין בחינת דינים, אבל כשבא בניסן הוא בדרך אהבה. וירחם ה' שיבא משיח בדרך רחמים וחסדים, כי אין לישראל כח לכל ההעלמות וההסתרות. ובני ישראל מבקשים רחמים שיתגלה השם ית' אלינו מתוך רחמים וחסדים פשוטים. וכשנזכה להתקשר לאור

ה. עיקר ההתדבקות בשכינה ע"י ההתקשרות לצדיק הדור

בודאי כל אחד ואחד רוצה להתקרב להשי"ת. אבל כתיב ויקם משה את המשכן. כי ע"י משה הוא הדרך היחידי להתקרב להשי"ת. כי בכחו להמתיק הפ"ר דינים, בכח הפרה שעשה משה במדבר. שהוא מגלה הנקודה האלקית, של אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים. וצריך להתחיל מהנקודה הפנימית ביותר בבחי' גלגלתא דא"ק. אפי' בחי' התנוצצות. ומשם להתפשט לשני היודין דהאל"ף. וזוה יתגלה עצמות יוסף, ותתרומם השכינה והאמונה בבתי כנסיות ובתי מדרשות.

ט. קדושת חודש ניסן הוא להתדבק בשורש העליון שמשם נמשך התחדשות חדשה בכל רגע ורגע

שבת החודש, מברכין חודש ניסן. וקוראים בתורה"ק 'החודש הזה לכם'. אבל כשאין זוכים הרי הוא בבחי' 'ההרש היה לכם' (שבת קמ"ז ע"ב) שהלב סתום בלי השראת השכינה. כי באמת כל האטימות בלב הוא רק בחיצוניות, אבל כשמתקשר לעצם עצמיות אלקות, שם הוא בחי' 'החודש הזה לכם' בהתחדשות אמיתי בכל רגע ורגע. כי בכל רגע השי"ת מתגלה יותר ויותר לאדם. ומי שמתקשר להתחדשות הזאת בכח הצדיקי אמת, בחי' ויקח משה את עצמות יוסף, ומתקשר להנקודה הכי פנימית ששם יש התחדשות בכל רגע, אשר שום פגם אינו נוגע שם. ושם המקום החדש שהוא בחי' הקו מאור אין סוף, שמשם נמשך התחדשות תמידית. בזה ימשיך האור לתרין משיחין, יוסף ועצמות יוסף שהוא דוד. וזוה יתעלה ממדרגת הנה"י, מהמדות שנפלו לבי"ע, ויזכה לעלות להמשכן שהוא סוד החג"ת. שהנקודים נתקנים ע"י הברודים. שם הנה"י

כשיזכה להתדבק בג' עבודות אלו. הדביקות בנקודה הפנימית בחי' הכתר. ומשם ללכת לביטול לדעת שהכל טוב בחי' חכמה. ומשם לבא לבחי' הבינה, להוסיף בכל יום עוד משהו קדושה. עי"ז יוכל להכנס לקדושת הבתי כנסיות ובתי מדרשות, להיות משכן לשכינה. ועין בעין נראה בשוב ה' את ציון כביאת גוא"צ ברחמים אמן.

יא. דעה חכמה לנפשך

א"י בגמ' בבלי במעשה דיוסף הצדיק (סוטה לו ע"ב) 'נודמנה לו דמות דיוקנו של אביו, אך בתלמוד ירושלמי איתא 'דמות דיוקן של אימו'. היינו רחל אמנו. ואי ברמ"ז שהירושלמי הוא כחינת לאה, ובבלי הוא כחינת רחל. בבחי' תרין משיחין. וצריך האדם שיהיה בקי בשני העבודות. בבלי הוא כחינת רחל, מוחין דאבא, כי אבא יסד ברתא (זהר ח"ג רנח ע"א). וירושלמי הוא בחי' לאה שבניינה ממוחין דאימא. וצריך ללמוד שני הבקיאיות.

וזה דעה חכמה לנפשך, דראשית הכניסה לעבודת ה' הוא הכניסה להיכל לבנת הספיר, על ידי ההתדבקות בעצם האלקות כחינת גלגלתא דכתר. דעה חכמה, צריך לזכות לדעת של משה רבינו, להתדבק בעצמות אלקות. ועל ידי זה נמשכת חכמה, היורדת מהוא"ז שבאל"ף ליודין דאל"ף, ללכת מכתר דא"ק לחכמה דא"ק, להיכנס לעצם השמים, שהוא סוד היכל ההוד. כי בכח קדושת היכל לבנת הספיר ניצולין משפיכות דמים וקנאה. ועל ידי היכל ההוד, עצם השמים, זוכים להנצל מכל תאוות עולם הזה. בסוד שה"ק אורפניאל, בבחינת חכמה, ראייה אלקית, שרואה יופי ופאר הקדושה.

הצדיק האמת, ולחפש נקודת האמת לאמיתו, דביקות אמת בהשי"ת, להיות דבוק בכל עת באור הדעת, בבחינת 'דע את אלקי אביך ועבדהו', ולצמצם המה לחפש אלקות בכל עת בכח. והתנוצצות אור כלשהו יכול להאיר אפי' בארץ מצרים, כי אינו תלוי בשום ענין, רק התקשרות פנימי בנפש הפנימי מאד מאד. הגם שקשה לעסוק בזה. אמנם על ידי שלומדים ספרי הצדיקים יחידי הדורות, יכולים לזכות להתדבק בנקודה הפנימית ביותר. בבחינת וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים – אין עוד. זו הנקודה הפנימית. שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, שזהו ההתבוננות שאין שום דבר רק מציאות השי"ת.

וכשיהודי נכנס בזאת הנקודה הפנימית, וחושב מזה בהתמדה. אפי' אם הוא מונח בני' שערי טומאה או למטה מזה, עכ"ז זוכה לקחת עצמות יוסף ולבנות המשכן, להתחדש להכנס לנקודת האמת לאמיתו, ולהתבטל להשי"ת, לדעת שהשי"ת עושה רק טוב והטבה אמיתית. אפילו שרואה בעיניו שאין ההנהגה טובה עמו, בבחי' 'הן יקטלני לו איחל' (איוב י"ג, ט"ו), יאמין שהכל לטובה באמת. שזהו מציאות הביטול, שאין חילוק איך ההנהגה. אפי' אם יקטלני וישחטני מלמעלה עד למטה, לו איחל, אתבטל לדעת שהכל טוב. בכח הביטול דבחינת חכמה. בחינת דוד.

ומזה יבא גם להתבוננות דבחי' יוסף, ויעשה הקצת שהוא כן יכול לעשות בקדושה, עוד כלשהו לפני השי"ת, לעשות נח"ר למי שאמר והיה העולם, כחוט השערה אחת לפני השי"ת גדול מהכל. השערה הזאת הוא שעיר קדושה, שיחשוב בכל יום מה אני יכול להוסיף היום משהו לכבוד השי"ת, עבודה חדשה שלא עשיתי עד היום.

עד שזוכה בשמונה עשרה להיכל קה"ק בסוד יהודי א"ק האור דלעתיד.

ואפי' אם מונח האדם בנ' שערי זומאה, יתקשר לנקודת האמת, שרוצה באמת לעבוד את השי"ת. בכח מה שהנשיא מתקשר עם העם לצאת משער אחר, לגלות שני בחי' העבודות, משיח בן דוד משיח בן יוסף, בחי' חכמה ובינה.

והיא כתר לראשך, כי בזה תזכה להתדבק באור הכתר. ע"י תפילת שמונה עשרה, בזה זוכים להיכל קה"ק ששם כחב"ד. וזוכה לבתי כנסיות ובתי מדרשות להתפלל כראוי.

עד שיתקיים הפסוק (זכריה יד ד) 'זעמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים', ויתפשט אור שבת קדשך בכל העולמות גם למטה בכי"ע. ויזכו לקיים כל המצוות בשלימות אפי' המצוות שאין נוהגים בזמן הזה. נצור מצות קדשך שמור שבת קדשך – באור דלעתיד לבא.

היהודי הקדוש אומר שבזו השבת החודש נמשכת תורה חדשה לבני ישראל. ככתוב בכתבי הגר"א שכל היהודים שעד עתה הוא רק בסוד יבוס. אבל אמר הקב"ה (ויקרא רבה יג ג) 'תורה חדשה מאיתי תצא', להשיג ההתחדשות בכל רגע, ואפי' שאנו רחוקים מזה, ואנו בבחי' 'החרש היה לכם', זה רק בחיצוניות, אבל בפנימי פנימיות אנו מקושרים להחודש הזה לכם. להיות דבוק בנקודה הכי פנימית. באין הגמור. ומשם להיכנס לשאר העבודות כנ"ל.

השי"ת יזכנו ללמוד ספרי צדיקי אמת, כדי שנזכה לדעת האמת להתדבק בכל עת באלקותו ית"ש, ועי"ז לעסוק בתורה ותפילה. ואיתא בכתבי הגר"א שמה שכתוב שהגאולה תהיה לאחד בעיר ושנים

דעה, הוא הדביקות בעצם אלקות שזה מרים אותו ללבנת הספיר. **חכמה,** הוא ההתדבקות בחכמה, בחי' היכל ההוד, שרואה יופי ופאר הקדושה. **לנפשך,** הוא היכל הנצח, היכל הנגה, בחי' הבינה שע"ז ניצול מהכבוד העצמי.

כי העצה להינצל מהקלי' שבבי"ע, צריך לעלות בנ' היכלות אלו דקדושה. בכח ג' בחי' הדביקות, בכתר, חכמה ובינה דא"ק. היינו דעה חכמה לנפשך, דהוא המשכת האור מלמעלה למטה, ובאותה שעה גם מתעלה בהיכלות מלמטה למעלה. מלבנת הספיר עד עצם השמים והיכל הנגה, שהוא בחי' נצח, נצח את היצר הרע בעוד ועוד נקודה.

כי בהיכל לבנת הספיר הוא הדביקות באור הכתר והביטול לאין הגמור. בסוד כתר מלכות. ובהיכל עצם השמים הוא אור החכמה והביטול, בבחי' 'הן יקמלני לו איחל', שרואה ומאמין שכל הנהגתו ית' לטובה. ובהיכל הנצח הוא מעם הבינה דא"ק. שבג' אלו מתעלים מהקלי' דבי"ע, וזוכים להתדבק בו"ק דבינה, שהוא סוד המשכת המוחין בקריאת שמע.

עד שיוזכה להתדבק בנקודים וברודים שהוא היכל הזכות והיכל האהבה. כי בהיכל הזכות מקום כל הדינין והמשפט, שמשם השבירה. וצריך לכלול תרין משיחין, שזה עיקר המשפט, כמה מעלה הנה"י להג'ת שבזה יזכה לייחד היכל הזכות והיכל האהבה. לקשר יראה ואהבה.

דעה חכמה לנפשך. אם אתה זוכה להיות דבוק בעצם אלקות, וזכה אתה בונה את המשכן. שאתה מחפש תמיד נקודת האמת. וממילא עולה לג' היכלות הראשונים. וזוכה לכלול החסד וגבורה ששלמותם בהיכל הרצון בחי' ת"ת. ששם היהודים בזמן הזה.

לא כרע אף אחד לבעל, דבפנימיות אין אחד שרוצה רע. וכל נשמות ישראל נקיים וצחים. ובזכות אלו שזכו בגילוי לא לכרוע לבעל, תמשך על כל נשמות ישראל ההתגלות שכל ישראל הם דבקים בבורא כל העולמים. ירחם ה' ועינינו תראה מלכות ה', ועין בעין יראו בשוב ה' את ציון בביאת גואל צדק ברחמים אמן.

במשפחה, הוא רק אם הגאולה בתשרי כנ"ל, אבל כשזה בחודש ניסן, אזי אדרבה, בזכות אחד בעיר שהוא סוד משה, בזכותו ינצלו כל ישראל בכל מקום שהם, ושנים במשפחה הוא השכל האמת כלליות תרין משיחין. בזכות האמונה הפנימית שיש לבני ישראל, שרוצים ומבקשים הדביקות באלקותו יתברך שמו. בזה ינצלו כולם. כי באמת

שיחות הר"ן קמ"ד

לפני השי"ת, וקשה לו לפתוח פיו. יש שע"י הטיוול יוכל לדבר לפני השי"ת, כי הטיוול והשיחה מקושרים המה. וזה מה ששייך לנו, כי בטיוול של הצדיק האמת אין לנו שום השגה.

ושמענו מפיו הקדוש אז בדרך הטיוול כמה תורות וכמה שיחות וספורים נפלאים ונוראים גם המאמר המתחיל: דע כשאחד מתפלל בשדה הנאמר על פסוק (בראשית כד סג): "ויצא יצחק לשוח בשדה" וכו' (בלקוטי תנינא סימן י"א) (א) נאמר גם כן אז בעת שנפענו עמו לטייל.

כשבא מלמברג והיה עדיין החולאת שלו דחינו ההוסט (שעול, שהפת) מתגבר עליו ואז היה נוסע כמעט בכל יום לטייל סמוך לעיר לרפואה ושאר כוונות נוראות שהיה לו בזה.

הנה ידוע שהצדיקים מטיילים בעולמות העליונים בכל רגע ורגע, ולפעמים הם עושים כלי לזו הבחינה עליונה ע"י שמטיילים כאן למטה בעוה"ז, שזהו הכלי להטיול הרוחני בעולמות עליונים.

ואי' בספר יצירה שההליכה מקושרת עם השיחה, ולכן מי שרוצה להשיח לכו

(א) וזלה"ק שם (לקו"ת סי' י"א): דע, כשאדם מתפלל בשדה, אזי כל העשבים כלם באין בתוך התפלה, ומסיעין לו, ונותנין לו כח בתפלתו וזה בחינת שנקראת התפלה שיחה, בחינת (בראשית ב): "שיח השדה", שכל שיח השדה נותנין כח וסיוע בתפלתו(שם כ"ד): "ויצא יצחק לשוח בשדה" – שתפלתו היתה עם סיוע וכן השדה, שכל עשבי השדה נתנו כח וסיוע בתפלתו כנ"ל, שבשביל זה נקראת התפלה שיחה כנ"ל ועל – כן בקללה נאמר (דברים י"א): "והאדמה לא תתן את יבולה"; כי כל יבול הארץ צריכין לתן כח וסיוע בתוך התפלה, וכשיש פגם ועכוב על זה, אזי נאמר: "והאדמה לא תתן את יבולה" כי אפלו כשאינו מתפלל בשדה, נותנים גם-כן יבול הארץ סיוע בתפלתו, דחינו כל מה שסמוך אל האדם, כגון אכילתו ושתיתו וכיוצא, רק כשהוא בשדה, שאזי סמוך להם

התורה הנ"ל. והענין שם שכשמתפללין בשדה אזי כל העשבים וכו' נכנסין לתוך התפילה וכו' עיין שם. (ראוי להזכיר שע"פ הלכה אין להתפלל בשדה כי אם בשעת הדחק.)

ואמר אחר כך שכמו שאנחנו עומדים סביבו הוא רואה כל העשבים איך כל עשב ועשב דוחק עצמו לכל אחד ואחד מהעומדים שם כדי לעלות ולכנס בתוך תפלתו כפי המבואר בתורה הנ"ל.

גם התורה של איה מקום כבודו על פסוק "ואיה השעה לעולה" (בראשית כ"ב ז) כפימן י"ב (ב).

שם נתגלה שכשאדם מרגיש מרוחק מהש"ת, ושואל ומבקש איה מקום כבודו, בזה זוכה להתגלות אור הכתר. ע"י הכיסופין להש"ת, שבוה מעורר קדושת הכתר. שיש לו כח להאיר בכל מקום שבועולם אפי' למקומות הכי רחוקים. ואפי' כשאדם נופל למקום ההסתרה, ע"י שמבקש איה מקום כבודו, נתגלה לו הש"ת.

וכן בענין הספיקות שיש לאדם באמצע הלימוד, כשאין אדם מבין בלימודו, ומתעורר לכסוף ומתפלל להש"ת, בזה זוכה להתגלות הכתר.

וידוע מש"כ הגר"א ז"ל שיש חילוק גדול בהמקום שהאדם עומד שם בעת התפילה. כי אם מתפלל בבית הכנסת שנבנה בקדושה וטהרה, מתקבלין כל תפילותיו. אבל אם נבנה הביה"כ שלא בקדושה וטהרה ח"ו, זה מעכב כל התפילות. ולכן אי' בגמ' חגיגה, וכן בזה"ק שכל סודות התורה גילו הצדיקים בדרך, כי בכל מקום שנעשה בידי אדם, קשה יותר שהמחשבות יהיו לשם שמים כ"כ, שיהיה כלי אמיתי להמשיך השגה. משא"כ בדרך בחקלא, אפשר לגלות סודות אלקיים יותר בנקל.

ובנו של הגר"א אמר בשם הגר"א שאלמלא היה אדם בונה בית הכנסת כל אבן ואבן לשם שמים, לא היה שייך להתפלל שם עם מחשבה זרה כלל. וכיון שקשה מאד למצוא בית כנסת שכנו בשלימות לשם שמים, לכן נסעו הצדיקים לטיול, כי במקום שאין שם פעולת אדם, יותר בנקל להתפלל לפני הש"ת בכל לב, בבחי' ויצא יצחק לשוח בשדה.

ועמדנו בשדה אחד וירדנו מהעגלה והוא היה עדיין יושב על העגלה ועמדנו סביבו. בתוך כך הגיע שעת המנחה והיינו רוצים להתפלל שם אז אמר

ביותר, אזי כל העשבים וכל יבול האדמה נותן כח בתפלתו כנ"ל וזה יבול-ראשי-תבות: ויצא יצחק לשוח בשדה-שכל יבול השדה התפללו עמו, כנ"ל:

(ב) וזלה"ק שם (לקו"ת סי' י"ב): כשאדם הולך אחר שכלו וחמתו, יוכל לפל בטעותים ומכשולות רבים, ולבוא לידי רעות גדולות, חס ושלום ויש שקלקלו הרבה, כגון הרשעים הגדולים מאד המפרסמים, שהטעו את העולם, והכל היה על-ידי חכמתם ושכלם ועקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם השם יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו רק אם יש בזה כבוד השם יתברך יעשה, ואם לאו-לאו, ואזי בודאי לא יכשל לעולם ואפלו כשנופל, חס ושלום, לספקות, ויש שנפילתו גדולה מאד מאד, רחמנא לצלן, שנופל לספקות והרהורים, ומהרהר אחר השם יתברך, אף-על-פי-כן הנפילה והירידה היא תכלית העליה ... ועל-כן כשאדם נופל, חס ושלום, לבחינת מקומות אלו, דהינו לבחינת מקומות המטנפים, ונופל לספקות והרהורים ובלבולים גדולים, ואזי מתחיל להסתכל על עצמו, ורואה שרחוק מאד מכבודו יתברך, ושואל ומבקש איה מקום כבודו, מאחר שרואה בעצמו שרחוק מכבודו יתברך, מאחר שנפל למקומות כאלו, רחמנא לצלן, וזה עקר תקונו ועליתו, בבחינת 'ירידה תכלית העליה', המובא בספרים כי איה מקום כבודו-זה בחינת הכבוד עליון של המאמר העליון, דהינו המאמר סתום בראשית כנ"ל, שמשם נמשך חיות למקומות האלו.

לעליות, ואפי' העוונות לזכויות. ויתגלה אליו כל התורה הק'. וזה גם דיבר רבינו הק' בדרך.

וכן המאמר בלקו"ת סי' י', שם נתבאר שמה שהאדם רחוק מהשי"ת הוא מחמת שאין לו ישוב הדעת. כי העצבות ומרה שחורה קשה לו ליישב דעתו. לכן יתעורר בשמחה עם השי"ת, ע"י שמוצא בעצמו נקודות טובות, בחי' אומרה לאלקי בעודי. גם זה דיבר אז רביה"ק בדרך.

והתורה על מאמר מאי טעמא גמלא
זוטר גנובתה ותורא ארוכא
גנובתה (שבת ע'): המתחיל: אלו המתפאריין בגדולות בסימן ט"ו, והתורה המתחיל: הקשו מפני מה כשאחד מבקש פרנסה וכו' בסימן ט"ז, כל זה שמענו על הדרך, בשעת הטיוול ועוד שארי תורות וכל המאמרים הנ"ל ומה שנאמר על בדיחא דעתה (שם) וכל מה ששמענו אז על הדרך הכל מקושר ומרמז במאמרי רבותינו זכרונם לברכה, באגדה הפליאה ששאל רבי יהודה לרבי זירא בעת שהיה בדיחא דעתיה ארבעים ותשעה תרנגולא מדלי עינא וכו' ושם מרומז כל זה:

כלל הדברים. שיש כמה וכמה בחינות בתפילה. והאדם צריך לחפש ולבקש עצה איך להתפלל להשי"ת. לא כל אחד זוכה לפתוח לבו בתפילה. והנה ישנה עבודת התפילות הקבועות, שחרית מנחה ערבית, שזה בונה הג' מוחין של האדם. כשרואה אדם שאין לו מוחין, לא בתורה ולא בתפילה, ואין לו כח לעמוד נגד התאוות, זהו מחמת שאין לו מוחין בשלמות. לכן צריך לבנות המוחין ע"י ג' התפילות הקבועות. ובוזה יזכה לתורה ולקדושה.

כמוספר על ה'חזון איש' בצעירותו שהתנהג בכל עת שלמד בתוה"ק והיה מקשה באיזה קושיא ולא ידע התשובה, היה אומרה תהלים ומבקש מהשי"ת שיאיר את עיניו. וכן אמר רבינו האריז"ל שמי שרוצה באמת להשיג בתוה"ק, חייב להגיע למקום קשה ולהתפלל להשי"ת, לכסוף שה' יאיר את עיניו, ועי"ז יזכה להשגה. וכן זכה רבינו האריז"ל להשגה ע"י שמחת המצוות, וכן זכה ע"י היגיעה והתפילה שהיה בוכה ומתפלל להשי"ת שיאיר את עיניו. ואי' בעמק המלך שע"י הבכיות הנוראות והכיסופין העצומים שהיה לו להבין כל דבר, בזה עורר ספירת הכתר. וכמו שהרב בעל התניא מבאר שגם שמחת המצוות מקושר לענין ספירת הכתר. כי יש סוד עתיק ואריך. שמחת המצוות בסוד עתיק. והכיסופים והבכיות הם בסוד אריך, והכל אחד. כידוע שספירת עתיק ואריך הם ספירה אחת שאחד משלים את השני.

ולכן רבינו האריז"ל היה מצד אחד מתענג תמיד על האמונה, וידע תמיד שהשי"ת איתו עמו ואצלו. ומאידך היה כוסף להשי"ת בכיסופין אין סופיים, כל הזמן השתוקק לה'. וכן בלימוד התורה השתוקק כל הזמן להשיג וללמוד התוה"ק, והיה בוכה ומתפלל להשי"ת הרבה על זה. וע"י שני הבחינות האלה, זוכים לעורר את ספירת הכתר. שהוא סוד המאמר הסתום שמאיר אפי' במקומות הרחוקים ויכול להפך כל ירדותיו לעליות.

וגם כשאדם רואה שאינו מצליח בלימוד התורה הק', לא כנגלה ולא כנסתר. ידע שיש שורש פנימי, שמצד אחד יתענג על השי"ת, ויאמין שבודאי השי"ת יזכהו על ידי שיהיה דבוק איתו ית'. ומאידך ישתוקק ויכסוף, בזה יהפך כל ההסתרות

תמיד נמצא בדרך, בבחי' בשבתך בביתך ובלכתך בדרך. כמו שאמר החידושי הרי"ם שעשה חשבון, שבערך אותו זמן שיש בשבתך בביתך, יש גם ובלכתך בדרך. ונכון שבודאי צריך לעסוק בתורה בדרך, אלא שאי"ז בישוב הדעת ובמוחין שיש בשבתך בביתך. ולכן בזמן הליכה בדרך הוא הזמן להתדבק בתפילה. כי שם יש כל הנ"ל, שהאילנות נכללים בתפילתו. ועצם ההליכה מעוררת הדיבור. ובוה יזכה לעורר שורש המוחין, אור הכתר, בחי' התבודדות. ובוה יזכה לקבל המוחין להתפלל כראוי שחרית מנחה ומעריב, ויזכה לשלימות המוחין לעמוד נגד התאוות, ויזכה להתמיד בתה"ק בביאת גואל צדק ברחמים במהרה בימינו אמן.

והמוחין הם בחי' חב"ד. ומעליהם יש תפילה רביעית, שהיא בסוד הכתר שלמעלה מחב"ד. והוא מה שיהודי מתפלל בעצמו כל יום להשי"ת מכאב לבו. שהוא סוד דוד המלך ע"ה, והזמן שלו בכלליות בחצות לילה. ולמעשה זהו כל היום וכל הלילה, מתי שיהודי מדבר מקרב לבו להשי"ת, זה בחי' תפילת חצות, תפילתו של דוד המלך. והכתר הוא השורש של כל המוחין. לכן יהודי שאינו יכול להתפלל התפילות הקבועות בכונה, זה מחמת שאין לו קשר תמידי עם השי"ת.

לכן יתעורר להתקשר לשכינה הק'. והשכינה נמצאת בדרך, וכל יהודי

